

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IX. Perutile est, aliquas ad examen austeritates ac pœnitentias adiungere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

refringi, & in aliam transire formam potest: tamen, sicuti, quando quis statim à confessione ad easdem blasphemias & iuramenta execratoria, ad easdem concupiscentias & peccata, quæ in confessione euomuit, redit; communiter dicere solemus, eum nec veram de commissis contritionem ac dolorem, nec firmam emendandi sui intentionem habuisse, cum tam cito ad ipsa redierit: pari modo magnum iudicium & argumentum est, vere te, in meridie vel vespere examen tuum instituisse, silentij fracti non pœnituisse, nec firmum tui quoad hoc emendandi propositum concepisse, cum videam te statim à meridie & sequenti die non minus ipsum violare, quam si examen non instituisses. Idem de aliis erratis, de quibus examen instituis, est dicendum.

Coram homine pudet sapius peccare, quidni coram Deo.

Etiā te corā fratribus pudet, de vna re sapius culpam dicere, vel eam ab ipsis tibi multoties oggeri, quod iam secundo, tertio, & quarto illam dixeris; quanto magis coram Deo erubesceres, si sincere & ex animo culpam tuam corā eo dixisses, illius ex toto corde pœnitendo, veniā eius efflagitando, & emendationem proponendo, cum in eandem post relaberis, idque non ter aut quater, sed tricies aut quadragies. Minime dubitandum est, quin aliter longe nos emendarem, & fructum faceremus, si vere nos commissorum pœniteret, si ob eadē ex animo doleremus, si firma emendandi proposita haberemus.

CAPVT IX.

Perutile est, aliquas ad examen austeritates ac penitentias adiungere.

Lib. 3. c. 70. Vita B. P. Ignatii.

Satis quoque B. P. nostro non erant animi dolor, pœnitentia, & interior concepta proposita, verum quo melius concepta desideria executioni mandarentur, consulebat ut (sicut in vita eius legitur) spontanea aliqua ad examen particulare adiungeretur pœnitentia, certam quandam pœnam præscribens, quam de nobis ipsi, quotiescunque in defectum,

de quo instituitur examen, incidimus, fameremus.

Aliquot sanctos ac Dei seruos, quos quidē ipse cognouit, in exemplū adducit. Ludouicus Granateasis. Vnum ait, dū in examine vespertino comperiret se verbo aliquo incōdito & importuno excessisse, linguam in eius castigationem acriter solitum mordere. Alium, tam propter hunc quā alium quemlibet defectū, in quē incidisset, flagris integrum solitū seruire.

S. Agathon Abbas triennio fertur lapillum in ore gestasse, vt sic vi sibi facta silentij virtutē ad disceret. Sicut vulgo ciliicū carnis mortificandæ ergo, vtq; nobis ad castitatem tuendam velut stimulus & excitator sit, gestare solemus: sic sanctus ille vir lapillū sub lingua gerebat, vt ciliicij sibi vsū quodāmodo præberet, & monitor ac suggestor foret, ne plura, quam necesse foret, loqueretur.

Beatum P. N. Ignatiū accepimus, initio conuersionis suæ vsū, ad quē maxime tentabatur, flagris acerbis susceptis superasse, singulis noctibus tot sibi verbera infligēdo, quoties per diem miserat, etiā vel minimus risus fuisset.

Et sane addita hæc ad examen pœnitentiæ permultum solet conducere; animam namq; per pœnitentiā hanc & rigorem subacta & facta timidior, denuo eadē culpam committere non audeat. Equus, quantumlibet lentus & refractarius, calcaria dum sentit, progreditur. quin & tantam illa vim habent, vt si modo ea adesse equus sentiat, licet alioquin in carnē non adigatur, eum hæc procedere cōpellant.

Si, quotiescunque quis silentium violat, publice flagellationē subire, aut per triduum nisi acidū panem comedere, & frigidū bibere deberet (quæ antiquitus erat pœnitentia in regulis præscripta iis qui silentium fregissent) certum est nos ad loquendum non tam faciles & pronos fore.

Præter hoc, & vt meritum & satisfactio nem taceam, quæ in pœnitentiâ includitur, sequitur & aliud per magnū ex ea bonum, scil. Deum Opt. Max. videndo, quam acriter se homo affligat & castiget.

eius votis & desiderii annuere solere. Atque hoc vnum de precipuis est penitentiae ac mortificationis exterioris effectus, quod cum sancti Patres omnes proponunt, tum etiam B. P. N. Ignatius in Libro Exercitiorum insinuat.

Li. exercit. ad 10.12.

Dixit alias Angelus Danieli, *Ex die primo quo posuisti cor tuum ad intelligendum, ut te affligeres in conspectu Dei, exaudita sunt verba tua.* Quia Daniel Propheta ad orationem, iniuriam, & carnis mortificationem addidit, ideo tum populi sui liberationem, tum ut sublimia & abscondita mysteria ipsi reuelarentur, aliaque beneficia singularia conferretur, promeruit. Vnde etiam videmus, medium hoc ad fauorem & auxilium Dei in laboribus & necessitatibus obtinendum, in Ecclesia Dei & modo in usu esse, & semper haecenus fuisse.

Eccl. 1. penitentia plene Deum. 1. 1. 1.

Si quando paruulus a matre sua vbera, quibus opus habet, non aliter perit quam solo voto ac desiderio (quod tantum nutribus signisq; indicat) mater saepe ei illa aut penitus non dat, aut ad tempus differt: at quando plorato, seseq; affligendo identidem ea exposcit, continere se illa nequit, quin statim vbera sugeda pnsioni exportiget. Pari modo, quando a Deo humilitatem, patientiam, castitatem, vel de aliqua tentatione victoriam, aut quid simile, solum desiderio ac nudis verbis poscimus, saepe numero aut non consequimur quod oramus, aut in longum tempus postulata differuntur: at quando orationi penitentiam & mortificationem carnis coniungimus, nosq; coram Deo affligimus, tunc melius, maioriq; certitudine & confidentius quod petimus impetramus.

Mortificatio det cito gratiam.

Siquidem singulari quodam modo viros iustos Deus amat, quos cum sollicitos, anxios, & afflictos, quo postulata consequantur, videt, ipsis copatitur, maioriq; erga illos tunc vitur misericordia. Ioseph Patriarcha, ut refert Moses in Genesi, visa fratrum suorum afflictione & lacrymis, ultra se continere non potuit, sed statim se illis aperuit, illosq; omnium bonorum suorum fecit participes: *Non se poterat ultra cohibere Ioseph, & dixit fratribus suis, Ego*

Gen. 45. 1.

sum Ioseph. Quid ergo is qui nos amat plusquam Ioseph, & noster est frater, visa nostra afflictione & dolore faciet. Medii ergo hoc egregie nos per omnia iuuabit.

Consentiat his quae scribit Cassianus, de sollicitudine & diligentia illa loquens, quae in hoc consilio & examine particulari nobis adhibenda est. Si enim conflictus & examen particulare circa id potissimum, ut dictum supra, versari debent, quo maxime opus habemus; si circa illius passionis & inclinationis male eradicationem, quae maxime in nobis dominatur, quae nos maxime post se abripit, quae in maxima nos impingere facit delicta; si circa illius vitij victoriam, quo subiecto, reliqua omnia subacta & deuicta erunt; si circa illam denique virtutem, qua vna adepta; facile reliquas omnes adipiscimur, quam igitur rationi consentaneum erit, ut magna in illud sollicitudine & diligentia incumbamus, quod nostra tanti interest?

Collat. 5. Abbat. Serapion. c. 14.

Diligentia Maxima examini particulari impendenda.

Nosse vis quanta ea sit adhibenda, audi Cassianum: *Aduersus illud arripit principale certamen, omnem curam mentis ac sollicitudinem erga illius impugnationem observationemque a se figens, aduersus illud quotidiana ieiuniorum dirigens spicula, contra illud cunctis momentis cordis suspiria, crebraque gemituum tela conseruens, aduersus illud vigiliarum labores ac meditationem sui cordis impendens, indefuentes quoque orationum ad Deum stetus fundens; & impugnationis suae extinctionem ab illo specialiter ac iugiter postulat. Neque vero haec satis nobis esse debet in solo examine diligentiam adhibere; verum eadem & in oratione est adhibenda; nec in oratione solitaria tantum & semel sed & saepius per diem, per orationes iaculatorias, per suspiria, & viscerales gemitus cordis, animus est ad Deum eleuandus, dicendo, Da Domine humilitatem, Da Domine castitatem; Da Domine patientiam. Hanc ob rem saepe coram sacratissimo Sacramento prouoluamur oportet, magna Dominum ibi praesentem instantia rogado, ut gratiam nobis concedat*

Virtuti serio insistendum.

rei, quæ tanti nostra interest, obtinendæ. Recurrendumque quoque hac de causa ad Beatissimam Virginem & Sanctos, ut ij nostri in hac re intercessores sint & suffragatores. Huc omnia nostra dirigenda sunt ieiunia, huc cilicia, huc flagella; aliqua etiam pietatis exercitia hoc intuitu adiungenda; particulares demum mortificationes quædam hac intentione offerendæ. Semper enim hoc cordi in sculptum & infixum gestare nos necesse est, cum tanti id nostra referat. Si hoc modo, hac sollicitudine & diligentia examen particulare institueremus, quamprimum profectum aliquem in nobis notaremus: Dominus quippe nostram afflictionem videns, orationem nostram protinus exaudiret, & cordis nostri desiderium compleret. Vniuersa hæc accurate notanda sunt, quo etiam in aliis tentationibus, ac grauibus necessitatibus occurrentibus, vsu veniant. Refert S. Bonauentura Deiparam Virginem S. Elisaberthæ Hungaricæ dixisse, nullam spiritualem gratiam, regulariter loquendo, in animam, nisi vel mediante oratione, vel corporis afflictionibus, dilabi.

Sola oratio & mortificatio omnia impetrant.

In vita Christi 3.

CAPVT X.

De generali conscientia examine.

Generale conscientie examen quinque complectitur partes, vel puncta. Primum est, Deo ob accepta ab eo beneficia, gratias agere. Præmittenda potro est ipsa beneficiorum acceptorum memoria, vt commissa & peccata, quæ nos ingrati in tot beneficiorum compensationem remunerationemque fecimus, illis opposuit, maioris inde confusio- nis ac doloris occasionem accipiamus. Ita Propheta Nathan primo Dauidi Regi accepta à Deo bona & beneficia in memoriam reuocauit. vt, quod admiserat, peccatum, in horum collatione magis fordesceret & emineret.

Beneficium opposita peccata confusioem augent.

Secundum punctum est, gratiam à Deo petere, ad peccata & defectus, in quos prolapsi sumus, agnoscendos.

Tertium, rationem cum anima nostra inire, paucis ab hora qua postremo propositum fecimus, discurrendo; primo per cogitationes, deinde per verba, tertio per opera.

Quartum punctum, est eorum que commisisse nos comperimus, à Deo veniam petere, ob eadem dolendo & penitendo.

Quintum & vltimum, emendationem per Dei gratiam proponere, & dicendo *Pater noster*, tandem omnia concludere.

Examen hoc generale semper vna cum particulari est instituentum. statim namque mane, cum electo surgimus, Deo Opt. Max. offerendum quodcumque eodie sumus acturi; sicut in particulari examine B.P. noster monet, vt statim ac surgimus, à particulari illo vitio, quod extirpare volumus, serio proponamus cauere. atq; hoc primum est examinis particularis tempus. Tunc quoque Deo o- mes diei illius cogitationes, verba, & opera offerenda sunt, vt sic omnia ad eius cedant gloriam, proponendo firmiter illum non offendere, & ad hoc faciendum gratiam ab ipso petendo. Equum vero & par est, omnes hoc facere assuescere. Deinde bis per diem, in meridie videlicet, & vespere, generale examen vna cum particulari instituentum est. Arque ita communis Societatis mos obtineri in nostris constitutionibus fundatus, prima namque regula communium expresse præscribitur his verbis: *Singuli præsinitum sibi tempus sua conscientia bis quotidie examinanda impendant.* Sicuti horologium bis per diem componitur, eiusque rotæ ac pondera ad mensuram distenduntur, mane nimirum & vespere, vt debito tempore & concordanter horas indicet; simili modo cordis nostri horologium mane & vespere per conscientie examen dirigatur & intendatur necesse est, vt semper concorditer & æquate procedat.

Adeo vt sicut in meridie iniquimus quo-